

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2024-08-30
Besvaras senast
2024-09-11 kl. 12.00

Till statsrådet Niklas Wykman (M)

2023/24:1086 Försäljning av AP-fondernas fossila tillgångar

Världen ställer om. Världen måste ställa om. Fossila bränslen måste fasas ut och ersättas av andra energikällor samt effektiviseringar, förändrade beteenden och klimatsmarta lösningar. Stora finansbolag varnar för att tillgångar i fossila bränslen och bolag som utvinner dessa riskerar att bli strandade tillgångar som kraftigt sjunker i värde. Risken med dessa investeringar är alltså stor. Dessutom är det högst moraliskt tveksamt att äga tillgångar i bolag som utvinner fossila tillgångar och dessutom expanderar dessa.

Att äga tillgångar i bolag som bedriver ett aktivt omställningsarbete, likt den svenska stålindustrin, är en sak, men bolag som aktivt expanderar sin fossila utvinning är rent förkastligt. Detta torde det kunna finnas tämligen stor enighet om såväl politiskt som i väljarkåren.

Trots det investerar de svenska AP-fonderna fortfarande stora mängder pengar i sådana bolag. Bara i Sjunde AP-fonden finns ett totalt innehav i fossilbolag på 45,2 miljarder kronor (141 bolag), varav 35,3 miljarder i bolag som fortsätter expandera den fossila verksamheten (104 bolag). Syskonfonderna AP1 och AP2 lyder under samma hållbarhetsregler som AP7 och har redan uteslutit de flesta fossilbolagen på bred front. AP3 och AP4 har fortfarande en del större investeringar i fossilbolag, bland annat oljebolag som expanderar utvinningen. Totalt har AP3 och AP4 innehav i fossilbolag till ett värde av 5,9 miljarder respektive 8 miljarder kronor.

Det är alltså tydligt att det finns möjligheter att utesluta dessa bolag från de statliga pensionsfondernas investeringar. De olika fonderna har dock gjort tydligt olika vägval. Bara under 2023 hade AP7:s aktieinvesteringar 37 miljoner ton i koldioxidavtryck, varav en stor del kommer från fossilbolagen. Det är nästan lika mycket som Sveriges samlade utsläpp.

Så här kan det inte fortsätta. Riktlinjerna från regeringen kring hållbara investeringar i de statliga pensionsfonderna måste bli tydligare. Dels för att minska risken, men framför allt för att minska utsläppen. Att regeringen subventionerar fossila bränslen är illa nog; staten behöver inte också investera i fossila tillgångar.

Min fråga till statsrådet Niklas Wykman blir därför:

Kommer statsrådet och regeringen att ge nya direktiv till AP-fonderna i allmänhet och Sjunde AP-fonden i synnerhet för att säkerställa att fossila innehav fasas ut omgående?

.....

Rickard Nordin (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Gergö Kisch